

Ügyfélközpontú hatóság

1. Magyarországon hatályos oltalmak

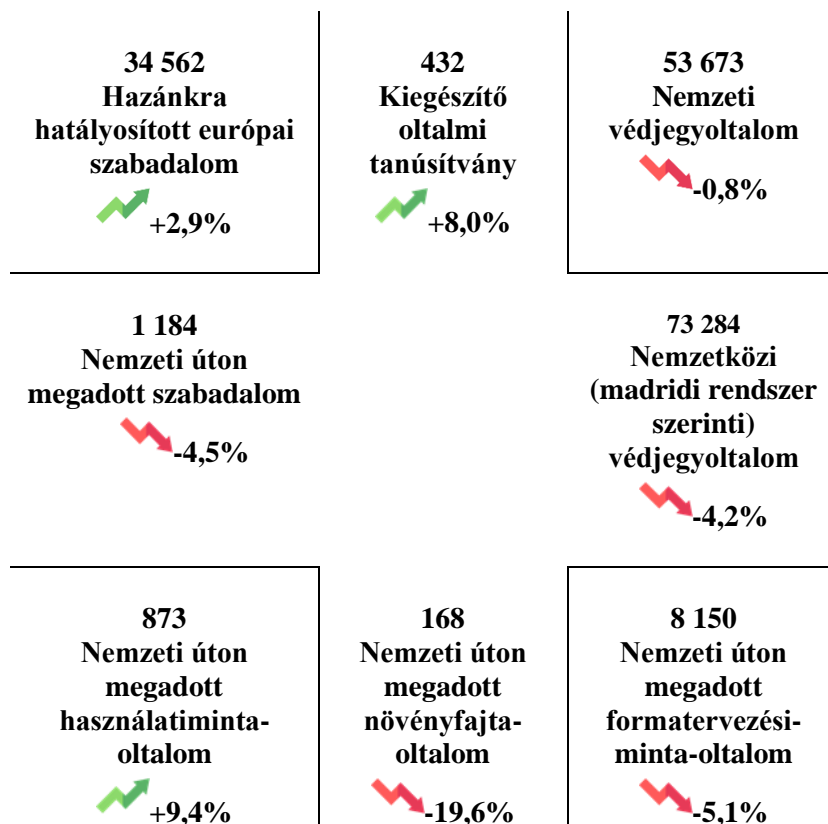
A Magyarország területére kiterjedő hatályú szellemi tulajdoni oltalmak nemcsak a gazdaság versenyképességének, erősségeinek, K+F színvonalának az indikátorai, hanem egyúttal jelzést adnak arról is, hogy a gazdaság mennyire attraktív a külföldi tőke számára, illetve a kereskedelem számára mennyire vonzó célpiac. A szellemi tulajdon területének monopoljogai előmozdíthatják a technológiatranszfert, a K+F együttműködéseket és a licencki kereskedelmet, valamint alkalmasak az üzleti és befektetői bizalom erősítésére a csúcstechnológiai ágazatokban.

A hazánkra kiterjedő hatályú szellemi tulajdoni oltalmak fontosságát az is adja, hogy a magyar piac összes szereplőjének (hazai, külföldi vállalkozásoknak, kutatóintézeteknek, egyetemeknek, intézményeknek, gazdáknak) ezekre a monopoljogokra figyelemmel kell termelési, értékesítési és kutatás-fejlesztési tevékenységet folytatniuk Magyarországon területén, mert különben bitorlással vádolhatják meg őket. A hatályos oltalmak számának gyarapodása miatt a termelők, kereskedők, fejlesztők számára egyre nagyobb erőfeszítést igényel, hogy kellő körültekintéssel járjanak el a hatályos monopoljogok feltérképezése terén. Ebben az SZTNH és az ügyvivői kar szolgáltatásai kínálnak segítséget.

A Magyarországon hatályos oltalmak közül 2022 végén a hazánkra hatályosított európai szabadalmak, a nemzeti úton megadott a használatiminta-oltalmak és a kiegészítő oltalmi tanúsítványok száma növekedett az előző év végéhez képest, míg a többi, nemzeti és nemzetközi eljárásban megadott, hatályban levő oltalom esetében az előző évi szinten maradás, vagy csökkenés volt megfigyelhető.

A Magyarországon hatályos szabadalmak összesített száma az év végén 35 746 volt, 2,7 százalékkal több az előző év végénél. Ezt kizárólag a hazánkra hatályosított európai szabadalmak számának közel 3 százalékos emelkedése idézte elő, ugyanis a nemzeti úton megadott szabadalmak száma az előző évi 1 240-ről 4,5 százalékkal 1 184-re tovább csökkent. A hatályos nemzeti használatiminta-oltalmak száma viszont az előző évihez képest 9,4 százalékkal, 873-ra nőtt. A hatályos nemzeti formatervezési minták száma 5,1 százalékkal 8 150-re redukálódott. A hatályos nemzeti védjegyek korábbi évekre jellemző 54 ezret meghaladó mennyisége 2022 végére 53 673-ra csökkent. A nemzetközi (madridi rendszerű) védjegyek állománya 76 ezerről 73 ezerre, több mint 4 százalékkal tovább mérséklődött. A hazánkban is hatályos európai uniós védjegyek állománya 2 millió feletti, a közösségi designoltalmaké pedig 1,5 milliós nagyságrendű. Ezek mellett a hazánkra is hatályos közösségi növényfajta-oltalmak száma az év végén 30 ezer volt, 3,3 százalékkal meghaladta az előző évit.

**Magyarországon hatályos főbb oltalmak száma
(2022. év végi állomány, változás az előző évhez képest)**

2. Szabadalmi hatósági tevékenység

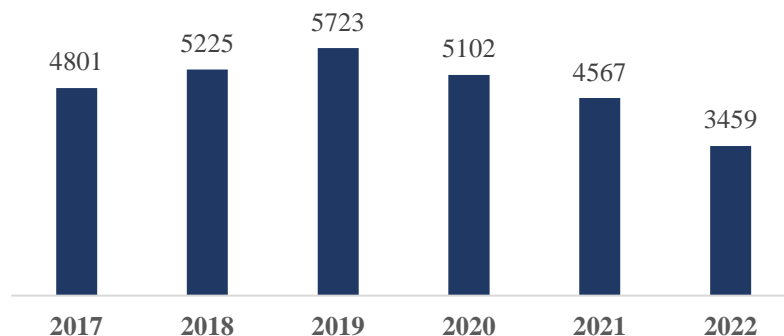
A nemzetközi szabadalmi együttműködés alapját képező Szabadalmi Együttműködési Szerződés (Patent Cooperation Treaty, PCT) keretében a világ 193 országára kiterjedően indítható – egyetlen bejelentés benyújtásával – szabadalmi (vagy használati minta) bejelentés. A nemzetközi szabadalmi (PCT-) bejelentések számának növekedése az elmúlt években lelassult, a 2022-ben benyújtott bejelentéseké 0,3 százalékkal haladta meg a 2021. évi mennyiséget. Mindamelllett a Szellemi Tulajdon Világszervezete (World Intellectual Property Organization, WIPO) által 2022-ben fogadott 278 100 PCT-bejelentés rekord magasságot jelentett. Ezeknek a bejelentéseknek csak csekély hányada eredményez az eljárás későbbi szakaszában Magyarország területére is kiterjedő oltalmat. A nemzeti szakaszba léptetett PCT-bejelentések száma hazánkban 2022-ben 65 volt, ami az alacsony volumen ellenére több mint 10-szerese a 2021. évinek. A magyar bejelentők nemzetközi szabadalmi aktivitása ugyan alacsony intenzitású, de 2022-ben a PCT-rendszer keretében a hazai bejelentők kezdeményezésére indított 145 eljárás 27,2 százalékkal volt több az előző évinél (114).

Európai szabadalom megszerzésére az Európai Szabadalmi Egyezmény (European Patent Convention, EPC, magyarul: ESZE) alapján már 39 szerződő tagállamban van lehetőség. Magyarországnak az egyezményhez való 2003. évi csatlakozása óta a külföldi szabadalmi bejelentők jellemzően már nem a PCT-rendszeren keresztül az úgynevezett nemzeti szakaszba léptetéssel, vagy közvetlenül az SZTNH-hoz benyújtva igényelnek Magyarországra kiterjedő hatályú szabadalmi oltalmat, hanem jellemzően az európai utat választják. A magyar piaci

jelenlétben érdekelt jogosultak jellemzően az Európai Szabadalmi Hivatal (European Patent Office, EPO) által megadott európai szabadalmaik Magyarországra történő hatályosítását kérelmezik.

Az EPO által HU-megjelöléssel megadott európai szabadalmak száma 2022-ben 81 566 volt, egynegyeddél kevesebb az előző évinél. Figyelemre méltó az a trend, hogy 2019 óta évről évre csökkent az EPO által megadott európai szabadalmak száma, ami 2022-ben öltött drasztikus méretet, mivel a megadott európai szabadalmak száma 24,9 százalékkal volt kevesebb az előző évinél. A csökkenő EPO-megadásokkal párhuzamosan, a 2019. évi csúcspontot követően folyamatosan mérséklődött a megadott európai szabadalmak magyarországi hatályosítása iránti kérelmek mennyisége is. A statisztikák szerint a jogosultak megadott európai szabadalmaik átlagosan 4-5 százaléka nyújtanak be Magyarországra kiterjedő hatályosítás iránti kérelmet. 2022-ben 3 459 ilyen kérelmet fogadott az SZTNH, ami közel 24,3 százalékkal kevesebb a 2021. évinélben.

Európai szabadalmak magyarországi hatályosítása iránti kérelmek száma (2017-2022)

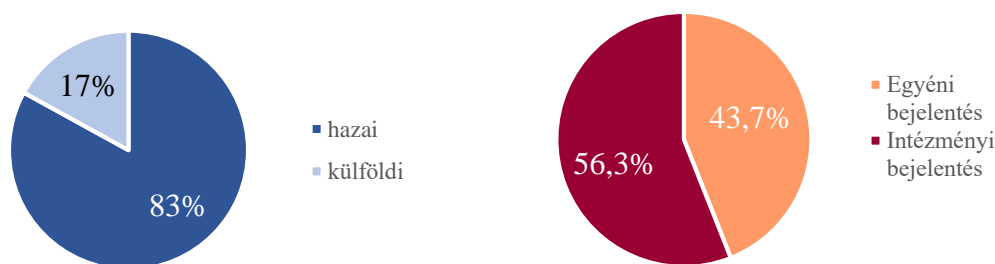

A nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések tartalmazzák egyfelől a hazai eredetű szabadalmi bejelentéseket, másfelől az SZTNH-hoz közvetlenül benyújtott külföldi bejelentéseket, valamint a nemzeti szakaszba lépett PCT-bejelentéseket. A nemzeti úton beérkezett szabadalmi bejelentések száma 501 volt, 12,3 százalékkal több, mint 2021-ben. Ebből 414 volt a hazai eredetű, azaz magyarországi székhelyű, illetve lakóhelyű ügyfelek bejelentéseinek a száma; ez az előző évhez képest 3,9 százalékkal csökkent. A 2021. évi 9-ről 22-re emelkedett a közvetlenül a hivatalhoz benyújtott külföldi szabadalmi bejelentések száma, továbbá a korábbi PCT-megjelölésekből eredő nemzeti eljárási kérelmeké 6-ról 65-re emelkedett.

A nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések 82,6 százaléka volt hazai, 17,4 százaléka pedig külföldi eredetű. A nemzeti úton beérkezett kérelmek 43,7 százaléka (219) magánszemélyektől származó, úgynevezett egyéni bejelentés volt, 56,3 százaléka (282) pedig jogi személyek (pl. vállalatok, egyetemek, kutatóintézetek) által benyújtott, úgynevezett intézményi bejelentés. A hazai egyéni és intézményi bejelentők által benyújtott szabadalmi bejelentések száma egyaránt csökkent az előző évihez képest (4,4 százalékkal, illetve 3,4 százalékkal).

A TOP5 hazai szabadalmi bejelentők a következők voltak 2022-ben: Miskolci Egyetem (5 bejelentés), Természettudományi Kutatóközpont (5), Debreceni Egyetem (5), Richter Gedeon Nyrt. (3) és Szegedi Biológiai Kutatóközpont (3).

A nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések megoszlása a bejelentők származása és jellege szerint

A járványügyi korlátozások megszüntetésével a szabadalmi területen az elektronikus úton benyújtott bejelentések térnyerése megtorpant: a 2021. évi 55 százalékkal szemben 2022-ben a szabadalmi bejelentések 46 százaléka érkezett a hivatalhoz elektronikus csatornákon keresztül (elektronikus benyújtás, e-papír, hivatali kapun keresztül). A szabadalmak feltalálóinak egy része a személyes ügyintéztést preferálja, amit jól mutat, hogy a járványügyi korlátozások évében, 2021-ben regisztrált 29 százalékot követően, a korlátozások feloldásával párhuzamosan 2022-ben ismét viszonylag magasra, 38 százalékra növekedett a személyesen benyújtott szabadalmi bejelentések aránya. A terminálon keresztül benyújtottaké pedig 17 százalékról 4 százalékra csökkent.

Szabadalmi területen 2022 végéig 3 618 európai szabadalom hatályosítása zárult le, ami 1 286-tal, azaz 26,2 százalékkal volt kevesebb az előző évinél – a kevesebb beérkezett kérelemnek betudhatóan. A nemzeti úton indított, a szabadalmi oltalom megadására irányuló eljárások közül 564 ügy fejeződött be. Az eljárást lezáró döntések közül a megadások száma az előző évi 107-ről 132-re növekedett, így a befejezett ügyek 23,4 százaléka zárult nemzeti szabadalom megadásával. Az ügyek 26,1 százaléka lemondás, 41,8 százaléka visszavonás, 5,1 százaléka a díjfizetés elmulasztása miatt szűnt meg. A befejezett szabadalmi ügyek közül 20 bejelentés esetében elutasító döntésre került sor. Az év végén folyamatban levő nemzeti szabadalmi ügyek száma az előző évivel azonos nagyságú, 837 volt.

Nemzeti szabadalmi hatósági eljárások

Hatályos nemzeti szabadalom	Bejelentés	Közzététel	Ügybefejezés	Megadás	Folyamatban levő ügyek
1 184	501	281	564	132	837

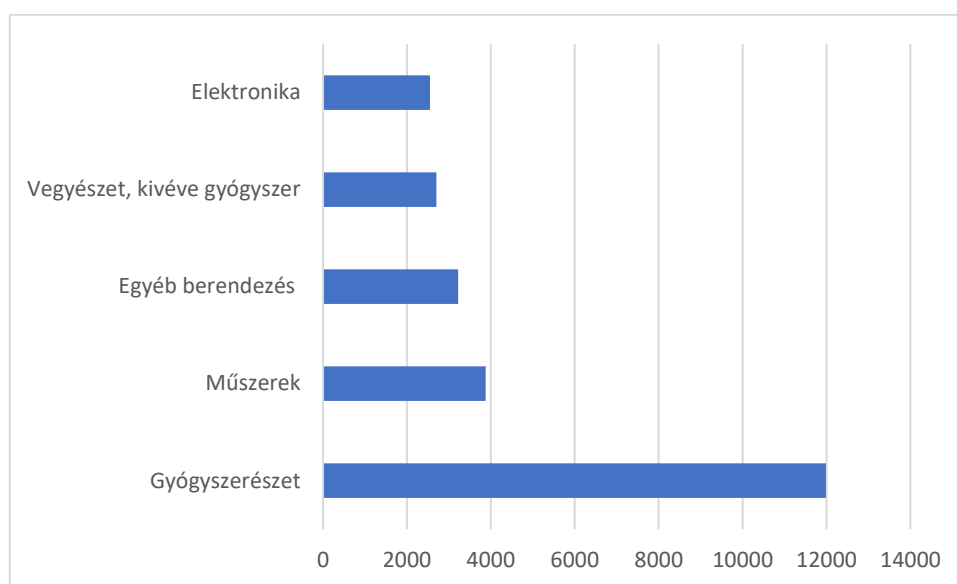
A szabadalom megadására irányuló eljárás keretében végzett újdonságkutatások számát az előző évben bejelentett és folyamatban lévő ügyállomány határozza meg. A 310 újdonságkutatási jelentés közül 143 írásos véleménnyel kiegészítve készült, valamint ezek közül az ügyfelek 74-et gyorsítottan igényeltek.

Angol nyelvű szabadalmi leírás és igénypontok alapján kérhető írásos vélemény 2019 óta, amelyet 2022-ben 13 esetben igényeltek az ügyfelek, és kizárólag gyógyszeripari és biotechnológiai bejelentések esetében. Jellemző szabadalmaztatási stratégia, hogy a bejelentők a költséghatékonyság jegyében a magyar elsőbbség biztosítása érdekében angol nyelvű bejelentést nyújtanak be, majd az írásos vélemény birtokában, extra fordítási költségek nélkül tudnak nemzetközi szabadalmi bejelentést tenni.

A nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések átlagos bruttó átfutási ideje¹ 27 hónap, átlagos nettó átfutási ideje pedig 20,3 hónap volt. Az ügyfelek jellemzően nem éltek az eljárás gyorsításának azzal a lehetőségével, hogy díjmentesen kérelmezhetik a 18 hónapnál korábbi közzétételt. A találmány idő előtti nyilvánosságra hozatala nem állt az érdekükben, mert például még nem készültek fel teljesen a piacra lépésre.

A technológiai területek (szakterületek) közül mind a nemzeti úton megadott, mind pedig a hatályosított európai szabadalmak tekintetében a gyógyszerészet volt a listavezető. Az összes hazánkban hatályos szabadalmak egyharmada, 33,5 százaléka egyetlen szakterületre, a gyógyszerészetre koncentrálódott, ami 11 984 hatályos gyógyszeripari szabadalmat jelentett.

TOP5 szakterület
A Magyarországon hatályos szabadalmak száma a legnépszerűbb öt szakterület szerint

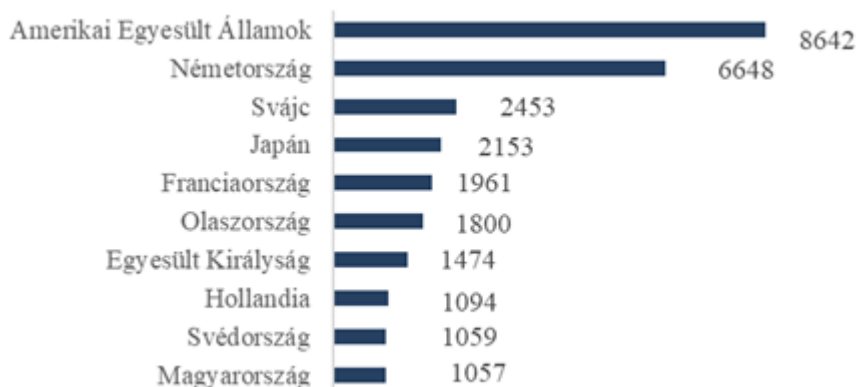
A Magyarországon hatályos szabadalmak jogosultjainak 97 százaléka évek óta külföldi, a magyar jogosultak aránya pedig 3 százalék. Az összes Magyarországon hatályos szabadalom döntő részét adó, 34 562 hatályos európai szabadalom jellemzően külföldi jogosultak tulajdonában van. A hazánkra hatályosított európai szabadalmak között a magyar jogosultak aránya csak kb. 0,7 százalékra becsülhető (pl. nagy magyar gyógyszergyárak).

A külföldi jogosultak magas aránya összefügg a magyar gazdaság ágazati és tulajdonosi szerkezetével, a gazdaság vonzerejével a külkereskedelem és a külföldi tőke területén. A hatályos szabadalommal rendelkező külföldi jogosultak – az előző évekhez hasonlóan – legnagyobb arányban amerikai egyesült államokbeli (24,3 százalék) és németországi (18,7 százalék) székhellyel rendelkeztek.

¹ A szabadalommegadási eljárás átlagos bruttó átfutási ideje azt mutatja meg, hogy mennyi idő telik el egy szabadalmi bejelentés benyújtása és az ügydöntő intézkedés (vagyis a befejezés) között. Ezt a bruttó értéket csökkentve a bejelentőnek a felhívásokra adott válaszok elkészítéséhez rendelkezésére álló idejével kapjuk meg az átlagos nettó átfutási időt, ami tartalmazza a szabadalmi törvény szerint a közzétételig kötelezően kivárandó 18 hónapot is.

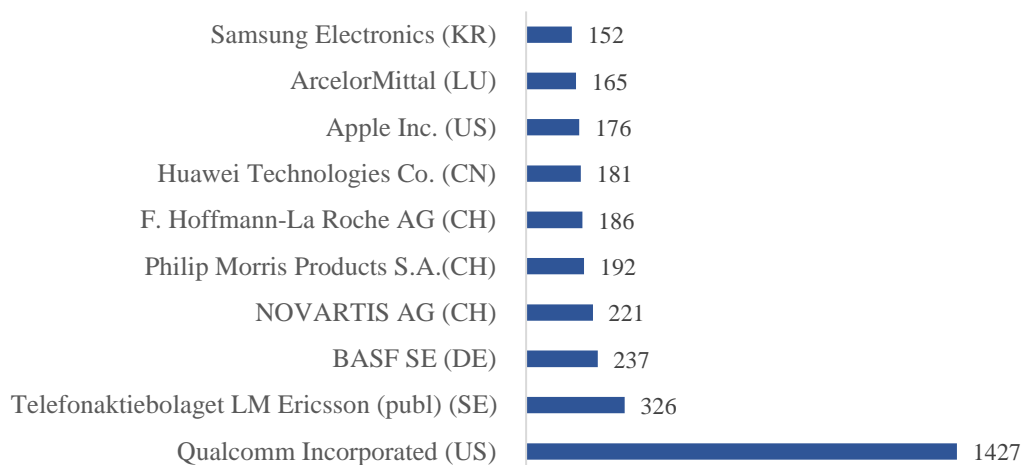
TOP10 származási ország

A Magyarországon hatályos (nemzeti úton megadott és hatályosított európai) szabadalmak jogosultjainak megoszlása származási országok szerint (2022)

TOP10 szabadalom-jogosult

Magyarországon legtöbb hatályos szabadalommal rendelkező jogosult

A legtöbb hatályos (nemzeti úton megadott és hatályosított európai) szabadalommal rendelkező jogosultak toplistáját külföldi székhellyel rendelkező vállalatok vezetik. A magyar jogosultak közül a Richter Gedeon Nyrt. – 121 hatályos, nemzeti úton megadott és hatályosított európai szabadalommal – a 17. helyet foglalta el a 2022. évi toplistán.

A nemzeti úton megadott, hatályos szabadalmi oltalommal rendelkező hazai jogosultak

Richter Gedeon Nyrt.	EGIS Gyógyszergyár Zrt.	Szegedi Tudományegyetem	Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára Zrt.
57 szabadalom	37 szabadalom	16 szabadalom	15 szabadalom

A hazai egyetemek 2022. év végén összesen 62 Magyarországon hatályos szabadalommal rendelkeztek. A legtöbb hatályos szabadalmat birtokló egyetem a Szegedi Tudományegyetem volt, öt követte a Pécsi Tudományegyetem és a Pannon Egyetem.

A nemzeti úton megadott, legtöbb hatályos szabadalmat birtokló egyetemek

Szegedi Tudományegyetem	Pécsi Tudományegyetem	Pannon Egyetem
16 szabadalom	8 szabadalom	8 szabadalom

A hatályos szabadalmak korfája szerint a nemzeti úton megadott oltalmak esetében a 20 éves szabadalmak száma a legtöbb (326), míg a hatályos európai szabadalmi oltalmaknál a 8 éves szabadalmak száma a legmagasabb. A 20 éves oltalmi idő lejártával 2023-ban minden bizonnyal jelentősen csökkenni fog a nemzeti úton megadott szabadalmak száma.

Magyarországon hatályos szabadalmak korfája

3. Használatiminta-oltalmi hatósági tevékenység

A hivatal 208 használatiminta-oltalmi bejelentést (úgynevezett „kis szabadalmat”) fogadott, ami az előző évvel szinte azonos mennyiséget (211) jelent. A nemzeti úton tett bejelentések 90,9 százaléka hazai, 9,1 százaléka pedig külföldi bejelentőktől származott. Ez utóbbiak közül 18 külföldi bejelentő közvetlenül az SZTNH-hoz nyújtotta be bejelentését, további 1 esetben pedig nemzeti szakaszba lépett nemzetközi PCT-bejelentésről volt szó.

Az ügyfelek a használatiminta-oltalmi bejelentések 40 százalékát már elektronikus úton nyújtották be, további 3 százalék e-papíron érkezett a hivatalhoz. A bejelentések 34 százalékát viszont még mindig személyesen adták be, továbbá 18 százalékot postán és 5 százalékot terminálon keresztül.

A nemzeti úton érkezett bejelentések 59,1 százaléka egyéni bejelentőktől, 40,9 százaléka pedig intézményi bejelentőktől származott. A legtöbb használatiminta-oltalmi bejelentést két külföldi (kínai és egyesült királyságbeli) és két magyar intézményi bejelentő nyújtotta be.

A hivatal 254 eljárást zárt le az év végéig, ami 13,4 százalékkal haladta meg az előző évben lezárt ügyek számát. A befejezett ügyek közül 169 bejelentés (66,5 százalék) megfelelt az oltalmazhatósági kritériumoknak, és az oltalom megadásával zárult, 8 bejelentés fejeződött be elutasítással, továbbá 77 ügy szűnt meg visszavonással. Az ütemes elbírálásnak köszönhetően erősen csökkent az év végén folyamatban levő ügyek állománya (137 ügy), így a 2015-2022 közötti időszakban 2022 végén volt a legalacsonyabb a függő ügyállomány, 23 százalékkal kevesebb volt az előző évinél.

A hivatalhoz az év folyamán beérkezett és befejezett ügyek átlagos bruttó átfutási ideje 6,61 hónap, nettó átfutási ideje pedig 2,93 hónap volt.

Nemzeti használatiminta-oltalmi eljárások

Hatályos nemzeti használatiminta-oltalom	Bejelentés	Ügybefejezés	Megadás	Folyamatban levő ügyek
873	208	254	169	137

4. Kiegészítő oltalmi tanúsítványok

A kiegészítő oltalmi tanúsítvány (Supplementary Protection Certificate, SPC) a szabadalmi oltalommal védett gyógyszer vagy növényvédő szer szabadalmi oltalmi idejének meghosszabbítását biztosítja. 2022 folyamán 55 SPC iránti új kérelem érkezett a hivatalba, ami az előző évvel (57) azonos mennyiséget jelent. Az év folyamán 72 eljárás záródott le, 23,4 százalékkal kevesebb az előző évinél. Lecsökkent 59 ügyre az év végén folyamatban levő eljárások száma, azaz 22,4 százalékkal volt kevesebb az előző évinél.

Az év folyamán 68 kiegészítő oltalmi tanúsítvány megadására került sor. Az év végén hatályos kiegészítő oltalmi tanúsítványok száma 81 volt. Ezek mellett 351 már megadott SPC esetében az alapszabadalmak még hatályban voltak 2022 végén. Ezek esetében az SPC-k majd csak az alapszabadalom oltalmi idejének lejártakor lépnek hatályba.

Két új, a kiegészítő oltalmi ügyek intézésével kapcsolatos jogértelmezést alapvetően érintő, előzetes döntéshozatali ügy került 2022-ben az Európai Unió Bírósága (EUB) elé, amelyek joggyakorlati bizonytalanságot eredményeznek elsősorban a kombinációs termékek elbírálása tekintetében. A magyar kormány mindkét érintett ügyben észrevételt nyújtott be, amelynek előkészítésében az SZTNH is közreműködött.

5. Növényfajta-oltalmi hatósági tevékenység

A növényfajta kizárólagos hasznosítását egy önálló oltalmi forma, a növényfajta-oltalom biztosítja. A hivatalhoz nemzeti úton 2022-ben 30 növényfajta-oltalmi bejelentés érkezett, pontosan ugyanannyi, mint 2021-ben. Az év során 15 eljárás fejeződött be, amelyből 14 esetben a hivatal megadta az oltalmat. Az év végén 76 ügy volt folyamatban, amely ügyek esetében még nem telt el az oltalmazni kívánt növényfajta biológiai és morfológiai vizsgálati eredményei benyújtására előírt 4 éves időszak, így ezek az ügyek egyelőre nem voltak lezárhatók.

A hatályban levő, nemzeti úton megadott növényfajta-oltalmak száma 168 volt az év végén. A Közösségi Növényfajta-hivatal (Community Plant Variety Office, CPVO) nyilvántartása szerint a közösségi növényfajta-oltalmi bejelentések száma 3 193 volt. A 2022. év végén Magyarországra is kiterjedően 30 566 közösségi növényfajta-oltalom volt hatályban, ami 3,3 százalékkal haladta meg az előző évit.

6. Formatervezésiminta-oltalmi hatósági tevékenység

Az EUIPO által lajstromozott közösségi designoltalmak (Registered Community Design, RCD) Magyarországra is kiterjedő hatállyal rendelkeznek. Az EUIPO-hoz benyújtott közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentések és a bejelentésekben foglalt minták számának évek óta tartó emelkedése 2022-ben megtorpant. A bejelentések száma 2022-ben ugyan meghaladta a 28 ezret, a bejelentésekben foglalt minták száma pedig a 91 ezret, de ez az előző évihez képest a bejelentések vonatkozásában 11,8 százalékos, a bejelentésekben foglalt minták tekintetében pedig 9,1 százalékos csökkenést jelentett. A külföldi székhelyű, illetve lakhelyű bejelentők magyarországi jogszerzés céljából jellemzően az európai uniót választják és hazánkra is kiterjedő hatállyal szereznek közösségi mintaoltalmat az EUIPO-nál.

Az előző évi 143-mal szemben a magyar bejelentők is növelték aktivitásukat a közösségi designoltalmi bejelentések terén: 202 ilyen közösségi bejelentést nyújtottak be.

TOP3

Magyar eredetű közösségi designoltalmak jogosultjai (RCD száma alapján)

1. Julius-K9 Zrt.	244
2. Wellis Magyarország Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.	60
3. Magyar egyéni bejelentő	56

A nemzetközi (Hágai Megállapodás szerinti) együttműködés keretében 13 olyan nemzetközi ipari mintaoltalmi bejelentést bírált el a hivatal, amelyben Magyarországot jelölték meg. Ezek a bejelentések összesen 19 mintát foglaltak magukban.

A nemzeti eljárásban az elektronikus bejelentési utat választó ügyfelek aránya 63 százalékról 57 százalékra csökkent. A bejelentések 19 százaléka személyesen, 16 százaléka postán, továbbá 8 százaléka terminálon keresztül érkezett az SZTNH-hoz.

A hivatalhoz 97 nemzeti formatervezésiminta-oltalmi bejelentés érkezett, amely 193 mintát foglalt magában, azaz egy bejelentésre átlagosan 2 minta jutott. A nemzeti úton benyújtott formatervezésiminta-oltalmi bejelentések száma a kiugró aktivitással jellemezhető 2021. évhez képest 11,0 százalékkal, a bejelentésekben foglalt minták száma pedig 77,7 százalékkal csökkent az előző évihez képest. Az összes bejelentés hazai eredetű bejelentőktől érkezett. A bejelentések 75 százalékát egyéni bejelentők, 25 százalékát pedig intézményi bejelentők nyújtották be. A legtöbb bejelentés a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemről (3 bejelentés) érkezett be.

Nemzeti formatervezésiminta-oltalmi eljárások

	Hatályos formatervezési minta-oltalmak	Bejelentés	Ügybefejezés	Megadás	Folyamatban levő ügyek
Ügyszám	2 406	97	110	52	44
Minták száma	8 150	193	365	226	106

A hivatal 101 ügyet zárt le és ennek keretében 365 mintát bíralt el, ami a 2021-es évhez viszonyítva a lezárt ügyek terén 27,3 százalékos, az elbíralt minták tekintetében pedig 60,7 százalékos csökkenést jelentett. Az ügyek 48 százaléka visszavonással, 1 százaléka elutasítással fejeződött be, 30 százalék vonatkozásában pedig az eljárás még nem zárult le az év végéig.

A vizsgált nemzeti formatervezésiminta-oltalmi ügyek közel fele (49 százalék, 50 ügy) esetében a bejelentésben foglalt minták mindegyike megadásra került. Két befejezett ügy esetében, amelyek több mintát foglaltak magukban, részlegesen megadó döntés született, ugyanis az oltalmazni kívánt mintáknak csak egy része zárult megadással. Összesen 226 minta került megadásra olyan megoszlásban, hogy 50 ügyben minden bejelentett minta – összesen 188 minta – megadásra került, 2 ügyben pedig a részleges megadás eredményeként 38 minta elbírálása zárult pozitív, megadással végződő döntéssel.

7. Védjegyhatósági tevékenység

A lajstromozott európai uniós védjegyek Magyarországra is kiterjedő hatályúak. A korábbi évek élénk európai uniós védjegybejelentési aktivitása 2022-ben visszaesett: az év folyamán több mint 174 ezer európai uniós védjegybejelentést nyújtottak be az EUIPO-hoz, és több mint 165 ezer európai uniós védjegyet lajstromoztak. Ez 12 százalékkal, illetve 8,6 százalékkal elmaradt a 2021. évitől. A hazánkban is hatályos európai uniós védjegyek állománya mindazonáltal már 2 milliós nagyságú.

A védjegyek nemzetközi lajstromozására szolgáló, a WIPO által adminisztrált rendszerben 2022-ben 1 143 Magyarországot megjelölő nemzetközi védjegybejelentés és utólagos területkiterjesztés iránti kérelem érkezett, ami 3,9 százalékkal elmaradt a 2021. évitől. A nemzetközi védjegybejelentések csökkenésének hátterében a járványhelyzet mellett az állt, hogy az orosz-ukrán háború folyamánként a döntéshozatal halasztódik.

Nemzetközi (madridi rendszer szerinti) védjegyeljárások

Hatályos nemzetközi védjegy	Bejelentés	Meghirdetés	Ügybefejezés	Lajstromozás (megadás)	Folyamatban levő ügyek
73 284	1 143	974	1 026	911	369

A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben 974 nemzetközi védjegybejelentés meghirdetése történt meg, 23,6 százalékkal kevesebb az előző évinél. A hivatal 1 026 Magyarországot megjelölő nemzetközi védjegybejelentés és utólagos területkiterjesztés vizsgálatát végezte el, és 911 esetben elismerte az oltalmat. A nemzetközi védjegybejelentés elutasítására 112 esetben került sor. Az eljárás 3 esetben megszűnt. 2022 végén 369 nemzetközi védjegybejelentési ügy volt folyamatban. Az SZTNH-nak megjelölt hivatalként az átlagos átfutási időket sikerült közel 1 héttel csökkenteni az előző évhez viszonyítva.

A külföldre irányuló magyar eredetű védjegybejelentői aktivitás is csökkent. 2022 folyamán a hazai bejelentők 856 európai uniós védjegybejelentést nyújtottak be az EUIPO-hoz, 6,1 százalékkal elmaradva a 2021. évitől. Összesen 727 magyar eredetű európai uniós védjegy lajstromozására került sor, ami 11 százalékkal volt kevesebb az előző évinél.

A magyar bejelentők a nemzetközi védjegyek lajstromozására szolgáló, a WIPO által adminisztrált (Madridi Megállapodás és Jegyzőkönyv szerinti) rendszerben 232 nemzetközi védjegybejelentést tettek.

TOP5
Magyar eredetű európai uniós védjegyjogosult (EUTM száma alapján)

1. URSA Salgotarjan Glass Wool Close CO.	220
2. Zwack Unicum Nyrt.	150
3. Richter Gedeon Nyrt.	128
4. MOL Nyrt.	116
5. Hell Energy Magyarország Kft.	102

Magyar védjegybejelentői aktivitás (2022)

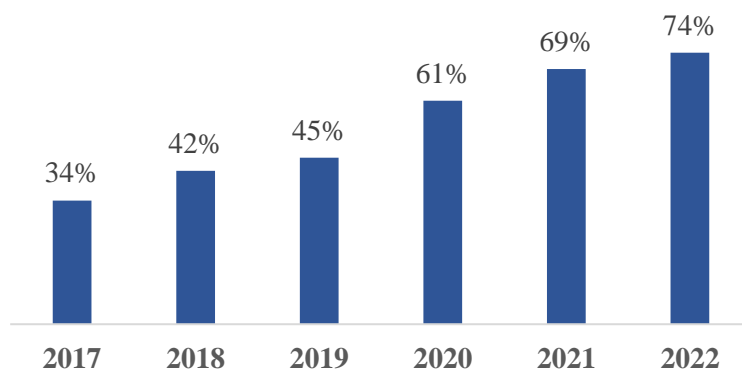
Nemzeti úton benyújtott védjegybejelentés	Európai uniós védjegybejelentés	Nemzetközi (madridi rendszerű) védjegybejelentés
3 333	856	232

A nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések száma az előző évihez képest 2022-ben 19,6 százalékkal 3 333-ra csökkent. A korábbiakhoz hasonlóan a nemzeti védjegybejelentések 91,4 százaléka (3 048 bejelentés) a hazai bejelentőktől származott, a külföldi bejelentők pedig 285 bejelentést (8,6 százalék) közvetlenül nyújtottak be az SZTNH-hoz. A meghirdetések száma 2022-ben 2 984 volt, ami 3,4 százalékkal volt több az előző évinél.

Az ügyfeleknek lehetősége van az ügyintézési eljárás gyorsítására az úgynevezett gyorsított eljárások és a különleges gyorsított eljárások keretében. Az év folyamán 153 gyorsított és 144 különleges gyorsított eljárásra vonatkozó kérelem érkezett, így a hivatal összesen 297 bejelentés vizsgálatát végezte el gyorsítottan.

A legnagyobb arányban a védjegy területen hódított teret az elektronikus ügyintézés. A nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések növekvő arányban érkeznek elektronikus úton: a 2021. évi 69,1 százalékkal szemben 2022-ben már a bejelentések közel háromnegyedét (73,5 százalék) elektronikusan nyújtották be, további 1 százalék e-papíron érkezett. Ezzel párhuzamosan a személyes benyújtás aránya 16 százalékra csökkent, valamint 8 százalékot postán, 2 százalékot pedig terminálon keresztül adtak be.

Elektronikus úton benyújtott védjegybejelentések aránya (2017-2022)

A nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések 63,7 százaléka intézményektől, 36,3 százaléka pedig egyéni bejelentőktől származott.

A legnagyobb nemzeti védjegybejelentők listáját hagyományosan a Richter Gedeon Nyrt. (41 bejelentés), valamint az EGIS Gyógyszergyár Zrt. (31 bejelentés) vezette, és felzárkózott hozzájuk a Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt. (26 bejelentés).

TOP5 Nemzeti védjegybejelentő
A legtöbb nemzeti védjegybejelentést benyújtó bejelentő

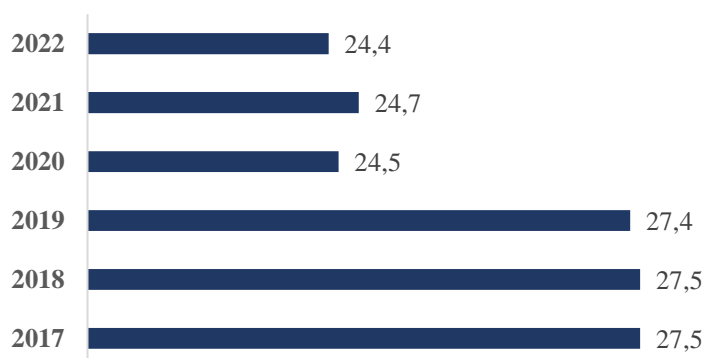
3 800 ügyet zárt le a hivatal, ami az előző évinél 12,2 százalékkal kevesebb ügy befejezését jelentette. Ezek között továbbra is a lajstromozások domináltak (75,3 százalék), amelynek megfelelően 2 862 nemzeti védjegyet lajstromozott a hivatal. Az elutasítások száma 112, a megszűnt ügyek száma pedig 826 volt. Az év végén még folyamatban (függőben) lévő ügyállomány 1 695 volt, az előző évinél közel 30 százalékkal kevesebb.

Nemzeti védjegy lajstromozására irányuló eljárások főbb adatai (2022)

Hatályos nemzeti védjegy	Nemzeti védjegybejelentés	Meghirdetés	Ügybefejezés	Lajstromozás (megadás)	Folyamatban levő ügyek
53 673	3 333	2 984	3 800	2 862	1 695

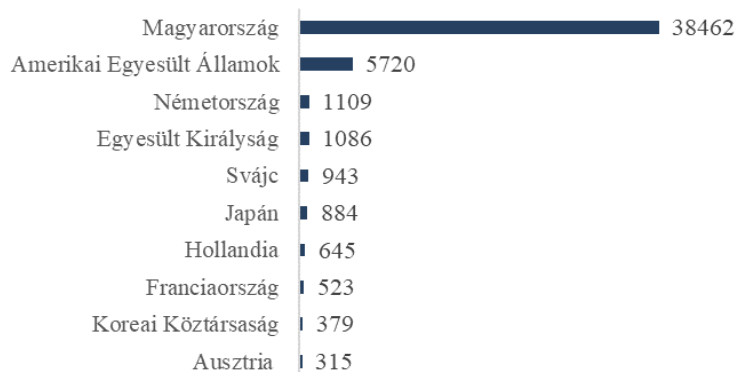
Sikerült az előző évihez képest csökkenteni a nemzeti védjegylajstromozási eljárás átlagos bruttó ügyintézési idejét, ami 2022-ben 24,4 hét (5,64 hónap) volt, így az átlagos átfutási idő 6 hónapnál kevesebb volt.

A nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések átlagos ügyintézési ideje (hét, 2017-2022)

A hatályos nemzeti védjegyek száma az év végén 53 673 volt, ami 0,8 százalékkal elmaradt az előző évi 54 ezres mennyiségtől. A nemzeti védjegylajstromban szereplő több mint 53 ezer hatályos védjegy 72 százalékának magyar, 28 százalékának pedig külföldi volt a jogosultja.

TOP10 származási ország
A hatályos nemzeti védjegyek megoszlása a jogosultak származási ország szerint (2022)

Az előző évekhez hasonlóan a védjegyjogosultak döntően amerikai egyesült államokbeli, németországi és egyesült királyságbeli székhellyel rendelkeztek.

A legtöbb hatályos nemzeti védjeggyel rendelkező jogosultak listáját két magyar gyógyszeripari nagyvállalat, a Richter Gedeon Nyrt. és az EGIS Gyógyszergyár Zrt. vezette 2022-ben is.

TOP10 jogosult
A legtöbb hatályos nemzeti védjeggyel rendelkező jogosult

Jogosult neve	Hatályos védjegyek száma
1. Richter Gedeon Nyrt. (HU)	1 173
2. EGIS Gyógyszergyár Zrt. (HU)	1 002
3. Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (HU)	265
4. Mediaworks Hungary Zrt. (HU)	248
5. Unilever IP Holdings B.V. (NL)	190
6. Philip Morris Brands Sàrl (CH)	145
7. Zwack Unicum Nyrt. (HU)	143
8. Mars, Incorporated (US)	142
9. TV2 Média Csoport Zrt. (HU)	130
10. TEVA Gyógyszergyár Zrt. (HU)	124

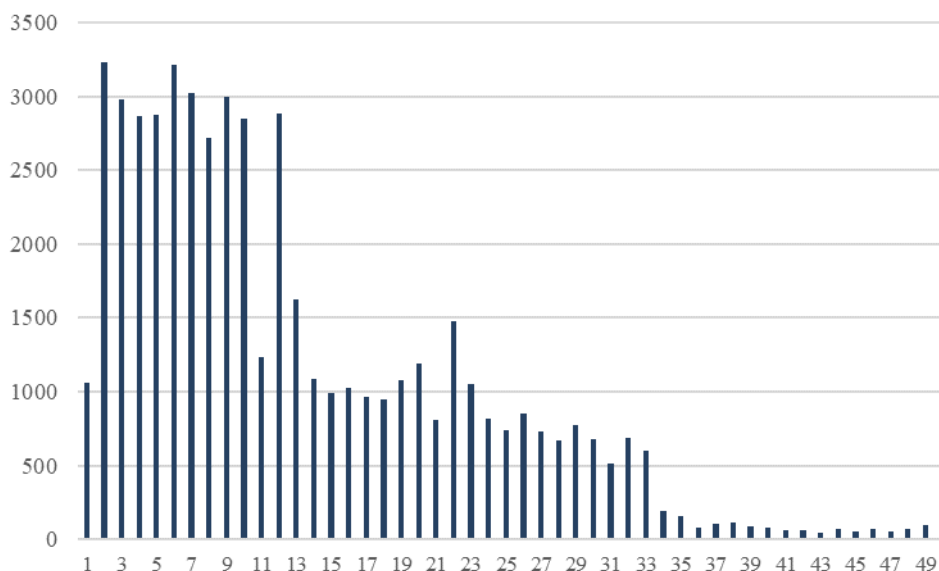
A nemzeti védjegyrajstromban szereplő hatályos védjegyekben leggyakrabban megjelölt áruosztály a 35. áruosztály (Reklámozás, kereskedelmi ügyletek) volt. Ezt követte a 41., az 5., a 42. és a 9. áruosztály.

TOP5 Áruosztályok
A hatályos nemzeti védjegyekben leggyakrabban megjelölt áruosztályok

Áruosztály	Megjelölések száma
35. áruosztály: Reklámozás, kereskedelmi ügyletek	13 128
41. áruosztály: Oktatás-nevelés, képzés; sport, kultúra	10 956
5. áruosztály: Gyógyszerészet és állatgyógyászat	8 373
42. áruosztály: Tudományos és technológiai szolgáltatások	5 400
9. áruosztály: Tudományos, kutatási, mérő-, jelző-készülékek és műszerek	5 196

2022-ben a hatályos nemzeti védjegyoltalmak korfáján a 2 és a 6 éves védjegyek száma a legtöbb. Az első 10 évben lényegesen magasabb (3 ezres nagyságú évenkénti átlag) a hatályos védjegyek száma, míg a következő tízéves ciklusokban, amely már a védjegyoltalom megújítását feltételezi, csökken a hatályos védjegyek évekre bontott mennyisége.

A hatályos nemzeti védjegyoltalmak korfája (2022)

A nemzeti védjegyrajstomban 60-nál több 100+ éves védjegy volt található 2022 végén. A legidősebb védjegy 1895. július 26-i bejelentési nappal a Panadol GmbH „ODOL” megjelölése. A százévesnél idősebb védjeggyel rendelkező jogosultak közé tartozik még például a Bayer 1899. évi „ASPIRIN”, a GRUPA MASPEX Sp.z.o.o. Sp.k. 1899. évi „APENTA”, az Aesculap AG. 1900. évi „AESCULAP”, a Daimler AG 1900. évi „DAIMLER”, valamint a Valvoline LLC 1902. évi „VALVOLINE” megjelölése. A legidősebb védjeggyel rendelkező magyar jogosult a Richter Gedeon, amelynek „TONOGEN” megjelölése 1902. november 19. bejelentési nappal szerepel a rajstombban.

8. Földrajzi árujelzők

A forgalmazott termékek földrajzi eredetének azonosítására használható földrajziárujelző-oltalom a termékek minőségi jellemzői és származási területük között bizonyíthatóan létező kapcsolatra alapozva állhat fenn. Az oltalom fellépési lehetőséget nyújt mindazokkal szemben, akik az adott megjelölést jogosulatlanul használják.

Az év folyamán 3 földrajzi árujelző bejelentés, valamint 25 Magyarországot megjelölő nemzetközi eredetmegjelölési kérelem érkezett a hivatalba.

A mezőgazdasági termékekre és az élelmiszerekre vonatkozó hatályos európai uniós földrajziárujelző-oltalmak száma 2022 végén 1 609 volt, amelyből 31 volt magyar eredetű (pl. Szegedi tükörponty, Balatoni hal) az eAmbrosia adatbázis alapján.

A borok uniós földrajzi árujelzőinek a száma az év végén elérte az 1 629-et; ebből 38 volt magyar eredetű (pl. Soltvadkerti, Csopaki, Nagy-Somlói, Debrői Hárslevelű, Villányi).

A szeszes italokra vonatkozó uniós földrajziárujelző-oltalmak száma 259 volt; ebből 13 volt magyar eredetű (pl. Homokháti őszibarack pálinka, Nagy-kunsági szilvapálinka, Pálinka, Törkölypálinka).

A Lisszaboni Megállapodás alapján oltalom alatt álló, hatályos nemzetközi eredetmegjelölések közül 28 volt magyar eredetű (pl. Herend) a WIPO adatai szerint.

9. Magyar bejelentők iparjogvédelmi aktivitása

A magyar bejelentők külföldi iparjogvédelmi aktivitása viszonylag alacsony intenzitást mutat. Növekedett 2022-ben a nemzetközi szabadalmi rendszer (PCT) keretében benyújtott magyar eredetű szabadalmi bejelentések száma: a WIPO előzetes adatai szerint a 2021. évi 114-gyel szemben 2022-ben 27,2 százalékkal több, összesen 145 ilyen bejelentést nyújtottak be. Az EPO adatai szerint viszont a magyar eredetű európai szabadalmi bejelentések száma 2022-ben 102 volt, ami 14,2 százalékkal volt kevesebb a 2021. évinél (119 bejelentés).

Az EUIPO nyilvántartása szerint a magyar eredetű európai uniós védjegybejelentéseinek száma az előző évhez képest 2022-ben 856-ra csökkent, ami 6,1 százalékkal kevesebb az előző évinél. A WIPO adatai szerint a hozzá beérkezett összes magyar eredetű nemzetközi (madridi rendszerű) védjegybejelentés száma 2022-ben 232 volt, 6,8 százalékkal (17 bejelentéssel) kevesebb az előző évinél.

A hazai bejelentők által benyújtott közösségi formatervezési mintákra vonatkozó bejelentések száma az EUIPO adatai alapján 2022-ben 202 volt, ami 41,3 százalékos növekedést jelentett az előző évi 143-hoz képest. A WIPO adatai szerint a magyar eredetű nemzetközi (hágai rendszerű) designbejelentések száma 7-ről 11-re nőtt, az ezekbe a bejelentésekbe foglalt minták száma pedig 50 százalékkal, 16-ról 24-re növekedett.

Magyar eredetű bejelentők külföldi iparjogvédelmi tevékenységének főbb adatai (2017-2022)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PCT-bejelentés	147	153	153	139	114	145
Európai szabadalmi bejelentés	95	118	97	107	119	102
Európai uniós védjegybejelentés	661	665	758	833	912	856
Nemzetközi (madridi rendszerű) védjegybejelentés	239	262	202	228	249	232
Közösségi mintaoltalmi bejelentések	237	242	221	208	143	202
Nemzetközi (hágai rendszerű) design-bejelentés	7	4	11	5	7	11
<i>Bejelentett minták száma</i>	<i>19</i>	<i>6</i>	<i>70</i>	<i>23</i>	<i>16</i>	<i>24</i>